

Υπόθεση C-332/23**Σύνοψη της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως κατά το άρθρο 98,
παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου****Ημερομηνία καταθέσεως:**

25 Μαΐου 2023

Αιτούν δικαστήριο:

Sofiyski rayonen sad (Βουλγαρία)

Ημερομηνία της αποφάσεως του αιτούντος δικαστηρίου:

22 Μαΐου 2023

Αιτούσα:

Inspektorat kam Visshia sadeben savet

Αντικείμενο της κύριας δίκης

Η Inspektorat kam Visshia sadeben savet (Επιθεώρηση του Ανωτάτου Δικαστικού Συμβουλίου, Βουλγαρία, στο εξής: IVSS), προκειμένου να συμμορφωθεί προς την υποχρέωσή της να τηρεί δημόσιο μητρώο των δηλώσεων περιουσιακών στοιχείων που υποβάλλονται από δικαστές και εισαγγελείς, ζητεί από το αιτούν δικαστήριο να της επιτρέψει την πρόσβαση σε δεδομένα που καλύπτονται από το τραπεζικό απόρρητο και αφορούν τις τραπεζικές καταθέσεις, κατά την 31η Δεκεμβρίου 2022, έξι δικαστών και εισαγγελέων, αντίστοιχα, καθώς και τεσσάρων μελών των οικογενειών τους.

Αντικείμενο και νομική βάση της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως

Προδικαστική παραπομπή δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ σχετικά με την ερμηνεία του άρθρου 19, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, ΣΕΕ και του Γενικού Κανονισμού για την Προστασία Δεδομένων. Εγείρονται ζητήματα ως προς τη συμβατότητα της παράτασης της ανάθεσης αρμοδιοτήτων σε μέλη δικαστικής εποπτικής αρχής (IVSS) μετά τη λήξη της θητείας τους με τις απαιτήσεις περί ανεξαρτησίας της δικαιοσύνης, καθώς και ως προς την έκταση του ελέγχου από το δικαστήριο το οποίο, ως [αρμόδιος] φορέας, εκδίδει απόφαση σχετικά με την κοινοποίηση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, στο πλαίσιο της οποίας υποχρεούται να προβεί σε εξέταση των τυπικών προϋποθέσεων.

Προδικαστικά ερωτήματα

- 1) Έχει το άρθρο 19, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, της [ΣΕΕ], σε συνδυασμό με το άρθρο 47, δεύτερο εδάφιο, του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης την έννοια ότι

η επ' αόριστον παράταση της ανάθεσης καθηκόντων σε μέλη μιας αρχής μετά τη λήξη της προβλεπόμενης από το Σύνταγμα θητείας τους, τα οποία δύνανται να επιβάλλουν πειθαρχικές κυρώσεις σε δικαστές και έχουν την εξουσία να συλλέγουν δεδομένα που αφορούν τα περιουσιακά στοιχεία τους, συνιστά, αφ' εαυτής ή υπό ορισμένες προϋποθέσεις, παράβαση της υποχρέωσης των κρατών μελών να διασφαλίζουν αποτελεσματικά ένδικα μέσα προς τον σκοπό ανεξάρτητου δικαστικού ελέγχου; Αν επιτρέπεται μια τέτοια παράταση της ανάθεσης αρμοδιοτήτων, ποιες είναι οι προϋποθέσεις αυτής;

- 2) Έχει το άρθρο 2, παράγραφος 2, στοιχείο α', του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 [...] για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών [...] (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων, στο εξής: ΓΚΠΔ) την έννοια ότι

η κοινοποίηση δεδομένων που καλύπτονται από το τραπεζικό απόρρητο με σκοπό τον έλεγχο των περιουσιακών στοιχείων δικαστών και εισαγγελέων, δεδομένων τα οποία στη συνέχεια δημοσιοποιούνται, αποτελεί δραστηριότητα η οποία δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του δικαίου της Ένωσης; Διαφέρει η απάντηση αν η δραστηριότητα αυτή περιλαμβάνει επίσης την κοινοποίηση δεδομένων των μελών των οικογενειών δικαστών και εισαγγελέων τα οποία δεν έχουν την ιδιότητα του δικαστή ή του εισαγγελέα;

- 3) Σε περίπτωση που στο δεύτερο ερώτημα δοθεί η απάντηση ότι έχει εφαρμογή το δίκαιο της Ένωσης, έχει το άρθρο 4, σημείο 7, του Γενικού Κανονισμού για την Προστασία Δεδομένων την έννοια ότι

η δικαστική αρχή η οποία επιτρέπει σε άλλη δημόσια αρχή την πρόσβαση σε δεδομένα που αφορούν τις τραπεζικές καταθέσεις δικαστών, εισαγγελέων και μελών των οικογενειών τους καθορίζει τους σκοπούς και τον τρόπο της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και, ως εκ τούτου, είναι «υπεύθυνη» για την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα;

- 4) Σε περίπτωση που στο δεύτερο ερώτημα δοθεί η απάντηση ότι έχει εφαρμογή το δίκαιο της Ένωσης και στο τρίτο ερώτημα δοθεί αρνητική απάντηση, έχει το άρθρο 51 του Γενικού Κανονισμού για την Προστασία Δεδομένων την έννοια ότι

η δικαστική αρχή η οποία επιτρέπει σε άλλη δημόσια αρχή την πρόσβαση σε δεδομένα που αφορούν τις τραπεζικές καταθέσεις δικαστών, εισαγγελέων

και μελών των οικογενειών τους είναι επιφορτισμένη με την παρακολούθηση [της εφαρμογής] του κανονισμού αυτού και, επομένως, πρέπει να χαρακτηριστεί ως «εποπτική αρχή» όσον αφορά τα δεδομένα αυτά;

- 5) Σε περίπτωση που στο δεύτερο ερώτημα δοθεί η απάντηση ότι έχει εφαρμογή το δίκαιο της Ένωσης και στο τρίτο ή στο τέταρτο ερώτημα δοθεί καταφατική απάντηση, έχουν το άρθρο 32, παράγραφος 1, στοιχείο β', του Γενικού Κανονισμού για την Προστασία Δεδομένων και το άρθρο 57, παράγραφος 1, στοιχείο α', του ίδιου κανονισμού, αντίστοιχα, την έννοια ότι

η δικαστική αρχή η οποία επιτρέπει σε άλλη δημόσια αρχή την πρόσβαση σε δεδομένα που αφορούν τις τραπεζικές καταθέσεις δικαστών, εισαγγελέων και μελών των οικογενειών τους, όταν υπάρχουν στοιχεία σχετικά με παραβίαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που διαπράχθηκε στο παρελθόν από την αρχή στην οποία πρόκειται να παρασχεθεί η πρόσβαση αυτή, υποχρεούται να ζητεί πληροφορίες σχετικά με τα μέτρα που έχουν ληφθεί για την προστασία των δεδομένων και να εξετάζει την επάρκεια των μέτρων αυτών κατά τη λήψη της αποφάσεώς της για την παροχή της πρόσβασης;

- 6) Σε περίπτωση που στο δεύτερο ερώτημα δοθεί η απάντηση ότι έχει εφαρμογή το δίκαιο της Ένωσης, και ανεξαρτήτως των απαντήσεων στο τρίτο και στο τέταρτο ερώτημα, έχει το άρθρο 79, παράγραφος 1, του Γενικού Κανονισμού για την Προστασία Δεδομένων, σε συνδυασμό με το άρθρο 47 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης την έννοια ότι,

όταν το εθνικό δίκαιο κράτους μέλους προβλέπει ότι ορισμένες κατηγορίες δεδομένων μπορούν να κοινοποιηθούν μόνον κατόπιν αδείας δικαστηρίου, το αρμόδιο προς τούτο δικαστήριο οφείλει, αυτεπαγγέλτως, να εξασφαλίζει δικαστική προστασία στα πρόσωπα των οποίων τα δεδομένα κοινοποιούνται, υποχρεώνοντας την αρχή που ζήτησε την πρόσβαση στα δεδομένα και που είναι γνωστό ότι στο παρελθόν παραβίασε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα να παράσχει πληροφορίες σχετικά με τα μέτρα που έχει λάβει και με την αποτελεσματική εφαρμογή τους κατ' εφαρμογή του άρθρου 33, παράγραφος 3, στοιχείο δ', του Γενικού Κανονισμού για την Προστασία Δεδομένων;

Οι διατάξεις του δικαίου της Ένωσης και η νομολογία του Δικαστηρίου

Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ): άρθρο 19, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο.

Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Χάρτης): άρθρο 47.

Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων): άρθρο 2, παράγραφος 2, στοιχείο α', άρθρο 4, σημείο 7, άρθρο 32, παράγραφος 1, στοιχείο β', άρθρο 33, παράγραφος 3, στοιχείο δ', άρθρο 51, άρθρο 57, παράγραφος 1, στοιχείο α' και άρθρο 79, παράγραφος 1.

Απόφαση του Δικαστηρίου της 11ης Μαΐου 2023, *Inspectia Judiciară*, C-817/21, EU:C:2023:391.

Απόφαση του Δικαστηρίου της 22ας Ιουνίου 2021, *Latvijas Republikas Saeima* (βαθμοί ποινής), C-439/19, EU:C:2021:504.

Απόφαση του Δικαστηρίου της 10ης Ιουλίου 2018, *Jehovan todistajat*, C-25/17, EU:C:2018:551.

Η εθνική νομοθεσία και νομολογία

Konstitutsia na Republika Bgaria (Σύνταγμα της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας): άρθρα 117 και 132a.

Zakon za zashtita na lichnite danni (νόμος για την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, στο εξής: ZZLD): άρθρα 6, 12a, 17, 17a και 20.

Zakon za sadebnata vlast (νόμος περί οργάνωσης των δικαστηρίων, στο εξής: ZSV): άρθρο 54 και άρθρα 175a έως 175f. Ειδικότερα:

Άρθρο 175ε: «(1) Εντός έξι μηνών από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής των [δηλώσεων περιουσιακών στοιχείων από δικαστές και εισαγγελείς], η [IVSS] ελέγχει την ακρίβεια των δηλωθέντων στοιχείων.

[...]

(6) [...] Ο προϊστάμενος επιθεωρητής και οι επιθεωρητές της [IVSS] μπορούν να ζητήσουν την κοινοποίηση δεδομένων που καλύπτονται από το τραπεζικό απόρρητο από το *Rayonen sad* (πρωτοβάθμιο περιφερειακό δικαστήριο, Βουλγαρία) στην περιφέρεια του οποίου το πρόσωπο έχει τη μόνιμη κατοικία του [...].»

Zakon za kreditnite institutsii (νόμος περί πιστωτικών ιδρυμάτων, στο εξής: ZKI): Άρθρο 62:

«(7) Ο δικαστής του *Rayonen sad* (πρωτοβάθμιου περιφερειακού δικαστηρίου), σε συνεδρίαση κεκλεισμένων των θυρών, αποφαινεται επί της αιτήσεως [...] με αιτιολογημένη απόφασή του το αργότερο εντός 24 ωρών από την παραλαβή της

αιτήσεως, καθορίζοντας την περίοδο την οποία αφορούν τα δεδομένα [...]. Η απόφαση του δικαστηρίου δεν υπόκειται σε ένδικα μέσα».

Απόφαση αριθ. 12 του Konstitutsionen sad (Συνταγματικού Δικαστηρίου, Βουλγαρία) της 27ης Σεπτεμβρίου 2022 στην υπόθεση αριθ. 7/2022.

Απόφαση αριθ. 260704 του Sofiyski gradski sad (πρωτοδικείου Σόφιας, Βουλγαρία) της 25ης Φεβρουαρίου 2022 επί της εφέσεως στην αστική υπόθεση αριθ. 3611/2021.

Συνοπτική έκθεση των πραγματικών περιστατικών και της πορείας της διαδικασίας

- 1 Η IVSS συστάθηκε μετά από αναθεώρηση του Συντάγματος της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας το 2007. Αποτελείται από έναν γενικό επιθεωρητή και δέκα επιθεωρητές οι οποίοι διενεργούν έρευνα σε περιπτώσεις όπου υπάρχουν ενδείξεις αθέμιτης άσκησης επιρροής έναντι ανταλλάγματος επί δικαστών και εισαγγελέων· από το 2015, η IVSS ελέγχει τις δηλώσεις περιουσιακών στοιχείων που υποβάλλονται από δικαστές και εισαγγελείς και αναζητεί περιπτώσεις σύγκρουσης συμφερόντων. Η θητεία των επιθεωρητών είναι τετραετής και του προϊσταμένου επιθεωρητή πενταετής.
- 2 Η πλέον πρόσφατη επιλογή των δικαστικών επιθεωρητών έγινε στις 18 Φεβρουαρίου 2016, η δε ανάληψη των καθηκόντων τους έλαβε χώρα κατά το ίδιο έτος. Η γενική επιθεωρήτρια επιλέχθηκε στις 2 Μαΐου 2015 και ασκεί έκτοτε τα καθήκοντά της.
- 3 Στις 18 Ιουλίου 2019, διάφορα βουλγαρικά μέσα ενημέρωσης ανέφεραν ότι τα στοιχεία της Μ.Τ. (δικαστή του Sofiyski gradski sad –πρωτοδικείου Σόφιας– και πρώην προέδρου της ένωσης δικαστών) είχαν δημοσιευθεί στο σύνολό τους στην ιστοσελίδα της IVSS, μολοντί η διεύθυνσή της και τα ονόματα του συζύγου και του γιου της δεν θα έπρεπε να είχαν δημοσιευθεί.
- 4 Σύμφωνα με ανακοίνωση της 21ης Ιανουαρίου 2020 της βουλγαρικής Komisija za zashtita na lichnite danni (επιτροπής προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, στο εξής: KZLD), το 2019 είχαν δημοσιευθεί κατ' αυτόν τον τρόπο είκοσι δηλώσεις δικαστών και εισαγγελέων· για τον λόγο αυτό επιβλήθηκε στην IVSS πρόστιμο ύψους 2 000 βουλγαρικών λέβα (BGN). Είναι άγνωστο αν η απόφαση αυτή αποτέλεσε αντικείμενο δικαστικού ελέγχου και αν κατέστη απρόσβλητη.
- 5 Με την απόφαση αριθ. 260704 της 25ης Φεβρουαρίου 2022 επί της εφέσεως στην αστική υπόθεση αριθ. 3611/2021, η οποία δημοσιοποιήθηκε, το Sofiyski gradski sad (πρωτοδικείο Σόφιας, δικάζον σε δεύτερο βαθμό) επικύρωσε την απόλυση, στις 9 Αυγούστου 2019, του υπαλλήλου που ευθυνόταν για τη μη ανωνυμοποιημένη δημοσίευση των δηλώσεων. Στην [ιστο]σελίδα του Varhoven

kasatsionen sad (Ανωτάτου Ακυρωτικού Δικαστηρίου, Βουλγαρία) δεν υπάρχουν πληροφορίες όσον αφορά την άσκηση αναιρέσεως κατά της αποφάσεως αυτής.

- 6 Μετά τη λήξη της προθεσμίας για την υποβολή των ετήσιων δηλώσεων περιουσιακών στοιχείων και εισοδήματος των δικαστών και των εισαγγελέων για το έτος 2022, η IVSS ζήτησε από το αιτούν δικαστήριο την άρση του τραπεζικού απορρήτου (τις πληροφορίες σχετικά με τις τραπεζικές καταθέσεις) έξι δικαστών και εισαγγελέων, αντίστοιχα, που διαμένουν μόνιμα στη Σόφια, καθώς και των συζύγων και των ανηλίκων τέκνων τους.
- 7 Το αιτούν δικαστήριο δεν γνωρίζει αν οι λόγοι που οδήγησαν στην παράνομη δημοσίευση των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα έχουν εξαλειφθεί και ποια μέτρα έχει λάβει η IVSS για την πρόληψη περαιτέρω κινδύνων. Μέχρι σήμερα, δεν ήταν επίσης σύνηθες τα δικαστήρια να ζητούν τέτοιου είδους πληροφορίες.

Συνοπτική έκθεση του σκεπτικού της αποφάσεως περί παραπομπής

Επί του πρώτου προδικαστικού ερωτήματος

- 8 Κατ' αρχάς, το αιτούν δικαστήριο πρέπει να εξετάσει αν η IVSS (εκπροσωπούμενη από τους επιθεωρητές της) νομιμοποιείται ενεργητικά κατά τον χρόνο υποβολής της αιτήσεως. Κατά το αιτούν δικαστήριο, το ζήτημα αυτό αφορά άμεσα την ανεξαρτησία της δικαστικής εξουσίας για τον λόγο ότι η IVSS έχει τη δυνατότητα να λαμβάνει γνώση των δεδομένων που αφορούν την περιουσιακή κατάσταση δικαστών και μελών των οικογενειών τους και να χρησιμοποιεί τα δεδομένα αυτά στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της προκειμένου να εισηγείται την επιβολή πειθαρχικών κυρώσεων σε δικαστές ή εισαγγελείς.
- 9 Το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, όλα τα ζητήματα που αφορούν την ανεξαρτησία του δικαστηρίου εμπίπτουν, σύμφωνα με το άρθρο 19, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, ΣΕΕ, στο πεδίο εφαρμογής του δικαίου της Ένωσης χωρίς να ασκεί επιρροή το γεγονός ότι τίγονται άλλες διατάξεις του δικαίου της Ένωσης (βλ. απόφαση της 11ης Μαΐου 2023, *Inspekția Judiciară*, C-817/21, EU:C:2023:391, σκέψη 42).
- 10 Επιπλέον, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, τα ζητήματα που αφορούν την ανεξαρτησία όλων των οργάνων τα οποία δύνανται να κινήσουν πειθαρχική διαδικασία κατά δικαστών που εφαρμόζουν το δίκαιο της Ένωσης και που έχουν την αρμοδιότητα να υποβάλλουν αίτηση για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ διέπονται από το δίκαιο της Ένωσης και πρέπει να εξετάζονται στο πλαίσιο κάθε εκκρεμούς διαδικασίας στην οποία εμπλέκεται ένα τέτοιο όργανο (βλ. απόφαση της 11ης Μαΐου 2023, *Inspekția Judiciară*, C-817/21, EU:C:2023:391, σκέψεις 47 και 49). Η εξέταση αυτή πρέπει επίσης να περιλαμβάνει τη διαδικασία διορισμού των δημόσιων λειτουργών στα εν λόγω όργανα, συμπεριλαμβανομένων των εγγυήσεων έναντι της άσκησης πολιτικής επιρροής κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους (βλ. απόφαση της

11ης Μαΐου 2023, *Inspectia Judiciară*, C-817/21, EU:C:2023:391, σκέψεις 50 και 51).

- 11 Εν προκειμένω, η θητεία του γενικού επιθεωρητή καθώς και όλων των επιθεωρητών έχει λήξει χωρίς να έχουν διορισθεί νέα πρόσωπα στις θέσεις αυτές. Η απόφαση για την επιλογή νέων μελών της IVSS ανήκει στην αρμοδιότητα του κοινοβουλίου της Βουλγαρίας (*Narodno sabranie*, Εθνοσυνέλευσης), το οποίο δεν έχει ανταποκριθεί στην υποχρέωση αυτή εδώ και δύο έτη όσον αφορά τους επιθεωρητές και τρία και πλέον έτη όσον αφορά τον γενικό επιθεωρητή.
- 12 Εν τω μεταξύ, με την απόφασή του αριθ. 12 της 27ης Σεπτεμβρίου 2022, το *Konstitutionen sad* (Συνταγματικό Δικαστήριο) της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας έκρινε ότι *«ο γενικός επιθεωρητής και οι επιθεωρητές της IVSS εξακολουθούν να ασκούν τα καθήκοντά τους και μετά τη λήξη της θητείας για την οποία είχαν επιλεγεί, έως ότου η Εθνοσυνέλευση επιλέξει γενικό επιθεωρητή και επιθεωρητές, αντίστοιχα»*. Στην απόφαση εκείνη, το Συνταγματικό Δικαστήριο εξέτασε λεπτομερώς το ζήτημα της στάθμισης μεταξύ των επιταγών της ασφάλειας δικαίου και των κινδύνων κατάχρησης εξουσίας κατά την παράταση της θητείας των μελών των οργάνων που προβλέπονται από το Σύνταγμα, καταλήγοντας στη διαπίστωση ότι, εν προκειμένω, η διατήρηση των καθηκόντων των μελών της εποπτικής αρχής είναι σημαντικότερη από τον κίνδυνο κατάχρησης από τα μέλη με λήξασα θητεία, τα οποία εξαρτώνται από την απόφαση της Εθνοσυνέλευσης (ως πολιτικού οργάνου) όσον αφορά την παύση των καθηκόντων τους. Μολονότι τίθεται το ζήτημα της ανεξαρτησίας της IVSS από το νομοθετικό σώμα στην εν λόγω υπόθεση, εντούτοις η απόφαση του Συνταγματικού Δικαστηρίου δεν λαμβάνει υπόψη το ρόλο της εποπτικής αρχής στο πλαίσιο του δικαστικού συστήματος. Δεν εξετάζεται αν τα μέλη της IVSS που, παρά τη λήξη της θητείας τους, εξακολουθούν να απασχολούνται διαθέτουν σημαντική επιρροή στο δικαστικό σύστημα.
- 13 Για τους λόγους αυτούς, το αιτούν δικαστήριο διατηρεί αμφιβολίες ως προς το αν η ερμηνεία αυτή του Συνταγματικού Δικαστηρίου, η οποία αφορά τη λειτουργία των κρατικών οργάνων, συνάδει με το δίκαιο της Ένωσης, ήτοι ως προς το αν το δίκαιο της Ένωσης θεσπίζει αυστηρότερες απαιτήσεις όσον αφορά τις εγγυήσεις ανεξαρτησίας των κρατικών οργάνων που ασκούν έλεγχο επί της δικαστικής εξουσίας σε σχέση με εκείνες που δέχθηκε το Συνταγματικό Δικαστήριο της Βουλγαρίας. Συναφώς, πρέπει να διευκρινισθεί αν η εν λόγω παράταση της θητείας είναι ικανή (σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης) να θέσει σε κίνδυνο τις εγγυήσεις ανεξαρτησίας της IVSS, ως οργάνου που δύναται να επιβάλλει πειθαρχικές κυρώσεις σε δικαστές, και, σε περίπτωση που υπάρχει τέτοιο ενδεχόμενο, ποια κριτήρια πρέπει να λαμβάνονται υπόψη προκειμένου να εκτιμηθεί αν και για πόσο χρονικό διάστημα επιτρέπεται η παράταση της θητείας των μελών τέτοιων οργάνων (πρώτο προδικαστικό ερώτημα).

Επί του δεύτερου προδικαστικού ερωτήματος

- 14 Το πλαίσιο για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στην Ευρωπαϊκή Ένωση και οι κανόνες που διέπουν τον έλεγχο αυτής της επεξεργασίας ρυθμίζονται κατά βάση από τον ΓΚΠΔ. Ο κανονισμός αυτός επιβάλλει ορισμένες υποχρεώσεις στα πρόσωπα που επεξεργάζονται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα ή τα οποία είναι υπεύθυνα για την επεξεργασία, καθώς και στις αρχές ελέγχου.
- 15 Εν προκειμένω, πρέπει να εξεταστεί αν και σε ποιο βαθμό η δραστηριότητα των βουλγαρικών δικαστηρίων να επιτρέπουν την πρόσβαση σε ορισμένες κατηγορίες δεδομένων που καλύπτονται από απόρρητο προστατευόμενο διά νόμου στη Βουλγαρία (δεδομένα σχετικά με τραπεζικές καταθέσεις) με σκοπό τον έλεγχο των περιουσιακών στοιχείων δικαστών και εισαγγελέων εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του ΓΚΠΔ. Ειδικότερα, το άρθρο 2, παράγραφος 2, στοιχείο α' του ΓΚΠΔ προβλέπει ότι ο κανονισμός δεν εφαρμόζεται στο πλαίσιο δραστηριότητας η οποία δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του δικαίου της Ένωσης.
- 16 Το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι οι κανόνες σχετικά με τις δηλώσεις περιουσιακών στοιχείων δικαστών και εισαγγελέων και με την κοινοποίησή τους δεν εφαρμόζονται στο πλαίσιο δραστηριότητας που διέπεται άμεσα από το δίκαιο της Ένωσης. Ταυτόχρονα, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, από το πεδίο εφαρμογής του ΓΚΠΔ δεν θα πρέπει να αποκλείεται το σύνολο των δραστηριοτήτων οι οποίες ασκούνται από κρατικές αρχές στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους δημοσίου δικαίου, αλλά μόνον εκείνες που αφορούν την εθνική ασφάλεια ή την άμυνα [βλ. απόφαση της 22ας Ιουνίου 2021, *Latvijas Republikas Saeima (βαθμοί ποινής)*, C-439/19, EU:C:2021:504, σκέψεις 65 και 66]. Συνεπώς, στο μέτρο που πρόκειται για δραστηριότητα δημόσιας υπηρεσίας η οποία αφορά τον καθορισμό του καθεστώτος των δικαστών και των εισαγγελέων, καθώς και τις εγγυήσεις για την ακεραιότητά τους, είναι αναγκαίο να δοθεί σαφής απάντηση ως προς το αν η δραστηριότητα αυτή εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του ΓΚΠΔ (δεύτερο προδικαστικό ερώτημα). Χάριν πληρότητας, το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι οι αιτήσεις που υποβάλλονται ενώπιόν του σχετικά με την κοινοποίηση των δεδομένων τραπεζικών καταθέσεων αφορούν όχι μόνον δικαστές ή εισαγγελείς, αλλά και μέλη των οικογενειών τους τα οποία δεν έχουν την ιδιότητα του δικαστή ή του εισαγγελέα.

Τρίτο και τέταρτο προδικαστικό ερώτημα

- 17 Εν συνεχεία, το αιτούν δικαστήριο εξετάζει τον ρόλο του δικαστηρίου ως φορέα που παρέχει στην IVSS πρόσβαση στα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα των ελεγχόμενων προσώπων. Ο ΓΚΠΔ δεν ρυθμίζει ρητά το νομικό καθεστώς και τις υποχρεώσεις του δικαστηρίου το οποίο, μολοντί δεν μπορεί να έχει άμεση πρόσβαση στα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, εντούτοις υποχρεούται να παράσχει επίσημη άδεια πρόσβασης στον φορέα που θα τα επεξεργαστεί.

- 18 Στο παρόν στάδιο, πρέπει να επισημανθεί ότι, σύμφωνα με την κρατούσα άποψη, τα δικαστήρια, κατά τη διαδικασία του άρθρου 62, παράγραφος 7, του ZKI, σε συνδυασμό με το άρθρο 175e, παράγραφος 6, του ZSV, ασκούν αμιγώς τυπικό έλεγχο ο οποίος περιορίζεται στην εξακρίβωση του αν τα πρόσωπα τα οποία θίγονται από την κοινοποίηση δεδομένων που καλύπτονται από το τραπεζικό απόρρητο έχουν την ιδιότητα του υποχρέου σε δήλωση κατά την έννοια του ZSV, ήτοι αν είναι δικαστές ή εισαγγελείς ή πρόσωπα που έχουν συγγενική, οικογενειακή ή στενή σχέση με αυτούς. Όπως φαίνεται, στο πλαίσιο άκριτης εφαρμογής της εθνικής νομοθεσίας, τα δικαστήρια πρέπει πάντοτε να επιτρέπουν την κοινοποίηση δεδομένων που καλύπτονται από το τραπεζικό απόρρητο. Αντιθέτως, δεν θα ίσχυε το ίδιο αν το δικαστήριο χαρακτηριζόταν ως υπεύθυνος επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στα οποία παρέχει πρόσβαση, δεδομένου ότι, σύμφωνα με τα άρθρα 32 έως 34 του ΓΚΠΔ, ο υπεύθυνος επεξεργασίας έχει μια σειρά υποχρεώσεων όσον αφορά τη διασφάλιση της ασφάλειας των δεδομένων η οποία περιλαμβάνει ένα ελάχιστο επίπεδο ελέγχου των υφιστάμενων μέτρων ασφαλείας.
- 19 Κατά τον ορισμό του άρθρου 4, σημείο 7, του ΓΚΠΔ, ο «υπεύθυνος επεξεργασίας» των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα «μόν[ος] ή από κοινού με άλλ[ους], καθορίζ[ει] τους σκοπούς και τον τρόπο της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα». Ο ειδικός κανόνας που ισχύει είναι: «[Ο]ταν οι σκοποί και ο τρόπος της επεξεργασίας αυτής καθορίζονται από το δίκαιο της Ένωσης ή το δίκαιο κράτους μέλους, ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή τα ειδικά κριτήρια για τον διορισμό του μπορούν να προβλέπονται από το δίκαιο της Ένωσης ή το δίκαιο κράτους μέλους».
- 20 Το βουλγαρικό δίκαιο δεν ορίζει ποιος είναι υπεύθυνος για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο πλαίσιο της διαδικασίας του άρθρου 62, παράγραφος 7, του ZKI, σε συνδυασμό με το άρθρο 175e, παράγραφος 6, του ZSV. Τα άρθρα 17 επ. του ZZLD ρυθμίζουν τα καθήκοντα της IVSS ως εποπτικής αρχής προστασίας των δεδομένων στο πλαίσιο των δικαστικών διαδικασιών σύμφωνα με το άρθρο 23, παράγραφος 1, στοιχείο στ', του ΓΚΠΔ, σε συνδυασμό με την αιτιολογική σκέψη 20 αυτού. Στην υπόθεση της κύριας δίκης, ωστόσο, δεν είναι το δικαστήριο που συλλέγει δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα υπό την εποπτεία της IVSS, αλλά συμβαίνει ακριβώς το αντίστροφο: η IVSS, στο πλαίσιο των κατά νόμο αρμοδιοτήτων της, συλλέγει και επεξεργάζεται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για τους σκοπούς των άρθρων 175a και 175d του ZSV (συλλογή και έλεγχος πληροφοριών σχετικά με τα περιουσιακά στοιχεία δικαστών και εισαγγελέων προκειμένου να εξασφαλιστεί η διαφάνεια και η ανεξαρτησία των δικαστικών διαδικασιών). Το δικαστήριο ασκεί έλεγχο επί της διαδικασίας αυτής, επιτρέποντας ή αρνούμενο την πρόσβαση στα δεδομένα.
- 21 Υπό την έννοια αυτή, μολονότι τα δικαστήρια δεν έχουν άμεση πρόσβαση στα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα των οποίων ζητείται η κοινοποίηση (τούτο δεν είναι απαραίτητο προκειμένου ένα πρόσωπο να μπορεί να θεωρηθεί ως «υπεύθυνος επεξεργασίας», βλ. απόφαση της 10ης Ιουλίου 2018, Jehovan

todistajat, C-25/17, EU:C:2018:551, σημείο 3 [του διατακτικού]), εντούτοις, κατά μία έννοια, αποφαίνονται επί των σκοπών της επεξεργασίας, επιτρέποντας ή απαγορεύοντας την πρόσβαση σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που καλύπτονται από το τραπεζικό απόρρητο. Επομένως, βάσει ορισμένης ερμηνείας του νόμου, φαίνεται πως είναι δυνατόν το δικαστήριο να θεωρηθεί ως φορέας που καθορίζει τους σκοπούς της επεξεργασίας δεδομένων.

- 22 Επιπλέον, πρέπει να σημειωθεί ότι ο Βούλγαρος νομοθέτης δεν έκανε χρήση της εξουσίας του να ορίσει τον φορέα που έχει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του υπευθύνου επεξεργασίας στη συγκεκριμένη περίπτωση, όπου οι σκοποί της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα παρατίθενται στον νόμο. Υπό τις συνθήκες αυτές, πρέπει να διευκρινισθεί αν το δικαστήριο που επιτρέπει την πρόσβαση μπορεί να θεωρηθεί, από κοινού με την IVSS, ως υπεύθυνος για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (τρίτο προδικαστικό ερώτημα).
- 23 Λαμβανομένης υπόψη της ασάφειας της εθνικής ρύθμισης, πρέπει επίσης να δοθεί απάντηση στο ερώτημα αν η δικαστική αρχή, η οποία καθορίζει τις προϋποθέσεις για την πρόσβαση άλλου δημόσιου φορέα σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που καλύπτονται από το τραπεζικό απόρρητο, μπορεί επίσης να θεωρηθεί ως εποπτική αρχή η οποία ασκεί μέρος των αρμοδιοτήτων που της παρέχει ο ΓΚΠΔ στον στενό τομέα του ελέγχου της πρόσβασης στα δεδομένα (τέταρτο προδικαστικό ερώτημα).

Πέμπτο και έκτο προδικαστικό ερώτημα

- 24 Στην υπόθεση της κύριας δίκης, είναι ευρέως γνωστό ότι η IVSS έχει διαπράξει παραβίαση της προστασίας των δεδομένων κατά το παρελθόν, δημοσιεύοντας τη δήλωση περιουσιακών στοιχείων και εισοδήματος μιας δικαστή (M.T.), όπου κοινοποιούνταν ορισμένα από τα προσωπικού χαρακτήρα δεδομένα της τα οποία δεν θα έπρεπε να είχαν δημοσιοποιηθεί. Η παραβίαση διαπράχθηκε από βαριά αμέλεια το 2019 (στο δημοσιευθέν αρχείο, ο διοικητικός υπάλληλος, ο οποίος στη συνέχεια απολύθηκε, ανέφερε ότι «τίποτε δεν μπορούσε να διαγραφεί» από το αρχείο, δηλαδή ότι οι πληροφορίες δεν μπορούσαν να απαλειφθούν). Μετά την ενημέρωση της κύριας εποπτικής αρχής στη Βουλγαρία (KZLD), η οποία έχει συσταθεί βάσει του άρθρου 51 του ΓΚΠΔ, επιβλήθηκε στην IVSS πρόστιμο για την εν λόγω παραβίαση.
- 25 Υπό τις συνθήκες αυτές, ιδίως όσον αφορά τις δημοσίως διαθέσιμες πληροφορίες σχετικά με την έλλειψη οποιουδήποτε μέτρου προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (όπως προκύπτει από το σκεπτικό της απόφασης του δικαστηρίου στη διαφορά με αντικείμενο την απόλυση του υπευθύνου υπαλλήλου, ο οποίος φαίνεται να ήταν ο μόνος που ανέλαβε οποιαδήποτε ευθύνη για το συμβάν), το δικαστήριο, αν είχε τον ρόλο του υπευθύνου της επεξεργασίας ή της εποπτικής αρχής, θα έπρεπε να επιτρέψει την πρόσβαση σε δεδομένα που καλύπτονται από το τραπεζικό απόρρητο μόνον αφότου θα είχε λάβει πληροφορίες σχετικά με τα εφαρμοζόμενα μέτρα προστασίας και θα είχε

σηματίζει την πεποίθηση ότι τα μέτρα αυτά διασφαλίζουν, τουλάχιστον εκ πρώτης όψεως, προστασία έναντι νέας παραβίασης της ασφάλειας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (πέμπτο προδικαστικό ερώτημα).

- 26 Επιπλέον, πρέπει επίσης να δοθεί απάντηση στο ερώτημα αν το δικαστήριο, το οποίο, βάσει του εθνικού δικαίου, έχει την εξουσία να επιτρέπει την πρόσβαση σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που καλύπτονται από το τραπεζικό απόρρητο, ακόμη και αν δεν χαρακτηρίζεται ως υπεύθυνος επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ή ως εποπτική αρχή, μπορεί να διεξάγει τέτοιους ελέγχους βάσει του άρθρου 79 του ΓΚΠΔ προκειμένου να διασφαλίζει αποτελεσματική δικαστική προστασία (έκτο προδικαστικό ερώτημα). Πράγματι, η εν λόγω διάταξη αφορά τις περιπτώσεις κατά τις οποίες το θιγόμενο πρόσωπο επιδιώκει ρητά την προστασία του δικαστηρίου. Ωστόσο, όταν η διαδικασία κοινοποίησης των δεδομένων διεξάγεται χωρίς τη συμμετοχή του θιγόμενου προσώπου και το εθνικό δίκαιο έχει ρητά θεσπίσει δικαστικό έλεγχο, φαίνεται ότι το δικαστήριο μπορεί επίσης να ενεργήσει αυτεπαγγέλτως. Τούτο θα μπορούσε επίσης να συναχθεί από τα δικαιώματα των προσώπων για πραγματική προσφυγή που προβλέπεται στο άρθρο 47 του Χάρτη. Ελλείψει τέτοιας υποχρέωσης, το δικαστήριο θα περιοριζόταν σε τυπική εξέταση και επικύρωση των πράξεων της διοίκησης, γεγονός που, όπως φαίνεται, αντιβαίνει στους σκοπούς του άρθρου 79 του ΓΚΠΔ.